

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Warszawa, dnia 13 sierpnia 2020 r.

L.dz. 078/KKK/2020

**Przewodniczące i Przewodniczący
Okręgowych Komisji Kwalifikacyjnych
Izby Architektów RP**

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy

W odpowiedzi na pytania skierowane do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej IARP, dotyczące wyjaśnień odnoszących się do możliwości odbycia praktyk zawodowych w formie wolontariatu lub bezpłatnego stażu lub umowy o praktyki, które przekazane zostały w dniu 10 sierpnia 2020 r., Krajowa Komisja Kwalifikacyjna wskazuje co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że uzupełnienie odpowiedzi na pytanie dotyczące „możliwość odbycia praktyk zawodowych w formie wolontariatu lub bezpłatnego stażu lub umowy o praktyki” zamieszczone na stronie internetowej Krajowej Izby Architektów nie zmieniło w żadnym stopniu dotychczasowego stanowiska Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej w zakresie badania formy praktyki zawodowej.

Tak jak w brzmieniu poprzedniej odpowiedzi, również obecnie, zgodnie ze stanowiskiem KKK izba okręgowa nie bada tytułu prawnego tj. formy odbywanej praktyki zawodowej, a jedynie ustala zakres czynności, jaki w ramach praktyki był wykonywany, czas jej trwania oraz uprawnienia osób prowadzących praktykę tak, aby na tej podstawie ustalić, czy kandydat uzyskał odpowiednie doświadczenie do wykonywania zawodu. Biorąc pod uwagę, że ani ustawa Prawo budowlane ani przepisy rozporządzenia w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie nie określają formy praktyki zawodowej, a jedynie jej zakres i funkcję, Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w sposób uzasadniony przyjęła takie stanowisko. Co więcej, żaden przepis nie daje OKK czy KKK uprawnienia do badania zakresu ubezpieczenia społecznego czy zdrowotnego w ramach czynności wykonywanych w zakresie praktyki zawodowej. Potwierdzeniem słuszności tego stanowiska jest brzmienie załącznika „ZBIORCZE ZESTAWIENIE ODBYTEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ” stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. z 2019 r., poz. 831). W załączniku tym, stanowiącym formularz potwierdzający odbycie praktyk wpisuje się „formę odbywania praktyki (np. etat, część etatu, umowa: zlecenie, o dzieło, inna)”. Zatem normodawca przewiduje otwarty katalog form odbywania praktyki zawodowej obejmujący tak zarówno stosunek pracy jak i inne formy umowy cywilnoprawnej, obejmujące nie tylko umowy nazwane takie jak umowa o dzieło czy umowa zlecenia, ale wszelkie inne umowy kształtowane na zasadzie swobody umów (tzw. umowy nienazwane). Mogą to być, zatem umowy o współpracę, staże czy praktyki. **Krajowa Komisja Kwalifikacyjna ponownie podkreśla, że wykonywanie praktyki zawodowej na podstawie „wolontariatu” w rozumieniu działu III ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest niemożliwe, gdyż wolontariat w tym rozumieniu dotyczy sfery działalności pożytku publicznego i co do zasady ustawodawca wykluczył jego wykonywanie przez wolontariusza w ramach działalności gospodarczej podmiotu korzystającego (art. 42 ust. 1). Tak więc możliwe jest odbywanie praktyki bezpłatnej, nie zaś w oparciu o przepisy ustawy o wolontariacie, a na podstawie umowy cywilnoprawnej.**

Na marginesie należy wskazać, że dopuszczalne jest również odbywanie praktyki na podstawie umowy o praktykę absolwencką w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r., które mogą posiadać charakter praktyki nieodpłatnej. Niemniej nie jest to jedyna forma praktyki narzucona przez ustawodawcę.

Ponieważ dotychczasowe stanowisko KKK w tym zakresie odpowiadało przepisom prawa powszechnie obowiązującego, na tym gruncie nie dochodziło do kwestii spornych, a tym samym brak jest orzecznictwa w zakresie działalności Izby Architektów w tym zakresie. Uwzględniając odrębność przepisów regulujących zasady funkcjonowania, warto jednak wskazać na orzecznictwo, jakie ukształtowało się w związku z działalnością samorządu zawodowego radców prawnych. Judykatura w tym zakresie stanęła na stanowisku prawnym, zgodnie z którym dla ubiegania się o wpis na listę radców prawnych, stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 2a ustawy o radcach prawnych, który zakłada m.in. warunek legitymowania się odpowiednią praktyką w zawodzie, dopuszczając możliwość wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na podstawie umowy cywilnoprawnej. Ustawodawca nie określił wprost w przepisie art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy charakteru umowy cywilnoprawnej, w szczególności, że umowy te mają się cechować odpłatnością. Z przepisu taki obowiązek nie wynika, co oznacza, że mogą to być umowy zarówno odpłatane jak i nieodpłatne.¹ Tym samym sądy potwierdziły prezentowane w tym zakresie stanowisko Ministra Sprawiedliwości, który uchylał decyzje organów izby radców prawnych uzależniające zaliczenie praktyki zawodowej od jej odpłatności.

Podsumowując, Krajowa Komisja Kwalifikacyjna wskazuje, że uzupełnienie informacji dotyczącej „możliwość odbycia praktyk zawodowych w formie wolontariatu lub bezpłatnego stażu lub umowy o praktyki” zamieszczonej na stronie internetowej, w żaden sposób nie zmienia dotychczasowej praktyki OKK, jak i KKK, a także pozostaje w zgodzie z obowiązującymi na tym gruncie przepisami prawa.

Z koleżeńskim pozdrowieniem,

Małgorzata Włodarczyk, Architekt IARP
Przewodnicząca Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej IARP

Otrzymują:

- 1) adresaci,
- 2) a/a

¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 sierpnia 2013 r., sygn. VI SA/Wa 1374/13.